

ПРОПОЗИЦІЇ
Міністерства юстиції
до проєкту Закону України
«Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права
громадян на доступ до державної реєстрації актів цивільного стану у
зв'язку з укрупненням територіальних громад»
реєстр. № 4382 від 16 листопада 2020 року,
внесений народними депутатами Білозір Л.М. та іншими
(перше читання)

1. Міністерством юстиції підтримується в цілому можливість надання усіх послуг з державної реєстрації актів цивільного стану виконавчими органами місцевого самоврядування, у тому числі міст обласного значення.

Однак, запропоновані проєктом Закону зміни призведуть до певних негативних наслідків у діяльності відділів державної реєстрації актів цивільного стану, що є територіальними органами Міністерства юстиції, розташованими у містах обласного значення, та дублювання функцій з проведення державної реєстрації народження фізичної особи та її походження, шлюбу, смерті між такими відділами і виконавчими органами міських (міст обласного значення) рад.

2. Відділи державної реєстрації актів цивільного стану надають платні послуги, перелік яких затверджений Кабінетом Міністрів України, а кошти, одержані від надання таких послуг, зараховуються до спеціального фонду Державного бюджету України і використовуються відповідно до бюджетного законодавства.

Наразі в містах обласного значення функціонує 211 відділів державної реєстрації актів цивільного стану. Впродовж 2020 року вказаними відділами державної реєстрації актів цивільного стану отримано понад 86 млн. грн за надання платних послуг.

Джерелом покриття практично усіх витрат відділів державної реєстрації актів цивільного стану, пов'язаних з їх утриманням (орендна плата, комунальні платежі тощо), є кошти спеціального фонду державного бюджету. Тому дублювання повноважень з питань державної реєстрації актів цивільного стану органами місцевого самоврядування в містах обласного значення може призвести до зменшення надходжень до спеціального фонду державного бюджету, що створить ризики для належного матеріально-технічного забезпечення відділів державної реєстрації актів цивільного стану.

Крім того, на сьогодні виконавчі органи місцевого самоврядування не наділені законом повноваженнями з питань державної реєстрації актів цивільного стану у повному обсязі, а також щодо формування та ведення Державного реєстру актів цивільного стану громадян.

Повноваження відділів державної реєстрації актів цивільного стану порівняно з повноваженнями виконавчих органів місцевого самоврядування є значно ширшими, оскільки вони окрім проведення державної реєстрації народження фізичної особи та її походження, шлюбу, смерті, реєструють розірвання шлюбу, зміну імені, вносять зміни до актових записів цивільного стану, поновлюють та анулюють їх, формують Державний реєстр актів цивільного стану громадян, ведуть його, зберігають архівний фонд, здійснюють відповідно до законодавства інші повноваження.

При цьому саме відділами державної реєстрації актів цивільного стану здійснюється внесення відомостей актових записів цивільного стану, складених виконавчими органами сільських, селищних та міських (крім міст обласного значення) рад, до Державного реєстру актів цивільного стану громадян протягом трьох робочих днів з дня їх надходження до відповідного відділу.

З огляду на викладене, Міністерство юстиції вважає за доцільне комплексно вирішувати проблему віддаленості адміністративних послуг з державної реєстрації актів цивільного стану та якості їх надання для мешканців населених пунктів територіальних громад, у зв'язку з чим інформує.

На виконання пункту 11 статті 1 Указу Президента України від 04.09.2019 № 647 «Про деякі заходи із забезпечення надання якісних публічних послуг» у Міністерстві юстиції завершується підготовка проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури отримання послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану», яким пропонується розширити повноваження виконавчих органів сільських, селищних та міських у тому числі міст обласного значення рад щодо проведення державної реєстрації всіх актів цивільного стану (народження, шлюбу, розірвання шлюбу, смерті, зміни імені), прийому заяв про внесення змін до актових записів, їх поновлення та анулювання, повторної видачі свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану та видачі витягів з Державного реєстру актів цивільного стану громадян, запровадити принцип екстериторіальності щодо подання заяв та документів у тому числі в електронному вигляді тощо.

Разом з тим, зважаючи на необхідність нагального вирішення питання доступності мешканців віддалених населених пунктів об'єднаної територіальної громади з адміністративним центром у місті обласного значення до послуг з державної реєстрації народження фізичної особи та її походження, шлюбу, смерті та уникнення дублюючих функцій між відділами державної реєстрації актів цивільного стану та виконавчими органами місцевого самоврядування, листом Міністерства юстиції від 02 лютого 2021 року № 4597/17211-4-20/8.4.2 Комітетові Верховної Ради України з питань правової політики, що є головним з його опрацювання, внесено пропозицію щодо включення до існуючої відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» системи органів державної реєстрації актів цивільного стану старости, як посадової особи органу місцевого самоврядування, для виконання відповідних функцій на території одного або

декількох населених пунктів (сіл, селищ) об'єднаної територіальної громади, крім адміністративного центру цієї громади.

Міністр юстиції

Денис МАЛЮСЬКА

_____ 2021 р.